

KORKEIMMAN HALLINTO-OIKEUDEN PÄÄTÖS

Antopäivä 1 (8)
23.6.2015
Taltionumero
1764
Diaarinumero
2546/3/13

HELSINGIN KAUPUNGIN KIRJAAMO HELSINGFORS STADS REGISTRATORSKONTOR	
Saapunut/Inkommit	
29.06.2015	
Dnro/Dnr	Hel 2012-010971
Tehtäväluokka	03 01 01
Uppgiftsclass	

Asia

Kunnallisasiaa koskeva valitus

Valittaja

Irma-Leena Kyllikki Notkola, Helsinki

Päätös, jota valitus koskee

Helsingin hallinto-oikeus 18.6.2013 nro 13/0463/2

Asian aikaisempi käsittely

Helsingin kaupunginhallitus on päätöksellään 19.3.2012 (§ 290) ottanut tietokeskuksen tilasto- ja tietopalvelupäällikön virkaan filosofian maisteri Ari Jaakolan toistaiseksi.

Kaupunginhallitus on 18.6.2012 (§ 755) hylännyt virkaa myös hakeneen Irma-Leena Notkolan oikaisuvaatimuksen. Oikaisuvaatimus on perustunut muun ohessa siihen, että päätöksen viran julistamisesta uudelleen haettavaksi oli tehnyt tietokeskus eikä virkasuhteeseen ottamisesta päättävä kaupunginhallitus.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Helsingin hallinto-oikeus on valituksenalaisella päätöksellään hylännyt Notkolan valituksen.

Hallinto-oikeus on päätöksensä perusteluina, siltä osin kuin korkeimmassa hallinto-oikeudessa on kysymys, lausunut seuraavaa:

Kysymys toimivallasta

Notkola on valituksessaan katsonut, että tietokeskuksen tilasto- ja tietopalvelupäällikön viran uudelleen hakemisesta päättämisen tulee perustua

virkasuhteeseen ottamisesta päättävän viranomaisen harkintaan ja perusteltuun päätökseen. Notkola on edelleen katsonut, että viran uudelleen hakemisesta on tässä tapauksessa päättänyt tietokeskus eikä kaupunginhallitus ja että virantäyttöprosessia ei näin ollen ole suoritettu kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain (jäljempänä viranhaltijalaki) 4 §:n 2 momentissa edellytetyllä tavalla.

Viranhaltijalain 4 §:n 2 momentin mukaan virkasuhteeseen ottamisesta päättävä viranomainen voi perustellusta syystä päättää hakuajan jatkamisesta, uudesta hakumenettelystä tai virkasuhteen täyttämättä jättämisestä. Uutta hakumenettelyä koskevassa ilmoituksessa on mainittava, otetaanko aikaisemmat hakemukset huomioon.

Helsingin kaupungin tietokeskuksen johtosäännön (tullut voimaan 1.12.2011 lukien) 12 §:n 2 momentin mukaan osaston päällikön ottaa kaupunginhallitus. Vastaava säännös on myös edeltävän johtosäännön (voimassa edellä mainitun johtosäännön voimaantuloon saakka) 7 §:n 2 momentissa.

Helsingin kaupunginhallitus on päätöksellään 26.9.2011 § 842 myöntänyt eron tietohuoltopäällikkö Leila Lankiselle tietokeskuksen tilasto- ja tietopalveluyksikön päällikön virasta 1.2.2012 lukien. Kaupunginhallitus on samana päivänä päätöksellään § 843 muuttanut tietokeskuksen tilasto- ja tietopalveluyksikön päällikön nimikkeen tilasto- ja tietopalvelupäälliköksi ja samalla päättänyt kehottaa tietokeskusta julistamaan kyseisen viran haettavaksi. Virka on ensimmäisen kerran ollut haettavana 16.10.–7.11.2011 ja toisen kerran 8.–23.1.2012. Uuteen hakuun on kaupunginhallituksen päätöksen 19.3.2012 § 290 mukaan päädytty, koska on toivottu enemmän hakemuksia, jotka sisältäisivät sekä johtamisen ja hallinnon kokemusta että riittävää näyttöä toimialan kattavasta osaamisesta. Tilasto- ja tietopalveluosaston nykytilanteessa osastopäällikön johtamistyössä toimialaosaaaminen korostuu, koska osastolta on jäämässä useita avainhenkilöitä eläkkeelle lähimmän kahden vuoden aikana.

Asiassa on tältä osin kyse siitä, voidaanko kaupunginhallituksen 26.9.2011 antamassa päätöksessä (§ 843) katsoa kaupunginhallituksen antaneen tietokeskukselle valtuudet tarvittaessa myös viran uudelleen haettavaksi julistamiseen ja onko uudelleen haettavaksi julistamiseen ollut olemassa perusteltu syy. Hallinto-oikeus toteaa, että viranhaltijalain 4 §:n 2 momentin mukaan virkasuhteeseen ottamisesta päättävä viranomainen voi perustellusta syystä päättää uudesta hakumenettelystä. Virkasuhteen ottamisesta päättävä viranomainen on tässä tapauksessa ollut kaupunginhallitus. Hallinto-oikeus katsoo, että kaupunginhallituksen

päätöksessään 26.9.2011 § 843 antama kehoitus tilasto- ja tietopäällikön viran haettavaksi julistamisesta on kattanut koko virantäyttämisen prosessin ja näin ollen myös mahdollisen uuden hakumenettelyn osana virantäytön valmistelua. Tätä tukee myös se, että kaupunginhallituksen 19.3.2012 tekemän päätöksen (§ 290) perusteella voidaan katsoa kaupunginhallituksen olleen tietoinen siitä, että virka on ollut toisen kerran haettavana ja että kaupunginhallitus on tekemällään päätöksellä myös tässä suhteessa hyväksynyt menettelyn. Lisäksi kaupunginhallituksen 18.6.2012 Notkolan oikaisuvaatimukseen antamassa päätöksessä (§ 755) on päätösesitysosassa todettu, että tietokeskus on voinut kaupunginhallituksen kehotuksessa olevan valtuutuksen perusteella julistaa viran myös uudelleen haettavaksi. Hallinto-oikeus arvioi, että kaupungin esittämät syyt viran uudelleen haettavaksi julistamiselle muodostavat viranhaltijalain 4 §:n 2 momentissa tarkoitetun perustellun syyn. Riidatonta on, että aikaisemmat hakemukset on todettu uudessa haussa huomioon otettaviksi.

Päätöksiä ei ole näiltä osin valituksessa esitetyillä perusteilla syytä kumota.

Hallinto-oikeuden soveltamat oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut ja
Kuntalaki 90 § ja 98 §

Käsittely korkeimmassa hallinto-oikeudessa

Notkola on valituksessaan vaatinut, että hallinto-oikeuden ja kaupunginhallituksen päätökset kumotaan.

Notkola on esittänyt vaatimustensa tueksi muun ohessa seuraavaa:

Hallinto-oikeuden päätös on katsottava virheelliseksi siltä osin kuin kysymys on ollut Helsingin kaupungin tilasto- ja tietopalvelupäällikön viran hakumenettelyn uusimisen oikeudellisesta arvioinnista. Kaupunginhallituksen päätös viran täyttämisestä tulee katsoa lainvastaiseksi, koska puheena olevan virantäyttöprosessin aikana virka on pantu uudelleen haakuun ilman, että kaupunginhallitus olisi tehty siitä viranhaltijalain 4 §:n 2 momentissa tarkoitetun päätöksen. Kaupunginhallituksen ei voida myöskään katsoa asianmukaisesti valtuuttaneen mitään muuta tahoa päättämään uudesta hausta.

Kaupunginvaltuusto päätti 16.11.2011 muuttaa tietokeskuksen johtosääntöä 1.12.2011 lukien. Uuden johtosäännön 11 §:n mukaan viraston

ja osaston päällikön kelpoisuusvaatimuksena on ylempi korkeakoulututkinto sekä kokemus hallinto- ja johtamistehtävistä.

Tilasto- ja tietopalvelupäällikön virka oli julkisesti haettavana kahteen otteeseen. Ensimmäisessä, 7.11.2011 päättyneessä haussa virkaa haki 28 henkilöä, joista yksi peruutti hakemuksensa. Uudessa 23.1.2012 päättyneessä haussa virkaa haki 17 henkilöä. Kolme hakijaa haki molemmilla hakukerroilla. Koska uudessa 23.1.2012 päättyneessä haussa ilmoitettiin otettavan aikaisemmat hakemukset huomioon, saatiin yhteensä 42 hakemusta. Virkaan sittemmin valituksi tullut filosofian maisteri Ari Jaakola haki virkaa jälkimmäisessä haussa.

Helsingin kaupungin tietokeskuksen voimassa olevan johtosäännön mukaan osaston päällikön virkasuhteeseen ottamisesta päättää kaupunginhallitus.

Viranhaltijalain sanamuodosta ilmenee, että kunta ei voi täysin rajoituksetta julistaa virkaa uudelleen haettavaksi, vaan tällaiselle ratkaisulle tulee olla perusteltu syy. Tällainen syy voi sinänsä olla olemassa, vaikka viran kelpoisuusehdot täyttäviä hakijoita olisikin useita. Harkinnan tulee joka tapauksessa olla aina asiallisesti perusteltavissa. On erityisen tärkeää, että harkinnan ja päätöksen uudesta hakumenettelystä tekee nimenomaan se viranomainen, joka päättää virkasuhteeseen ottamisesta.

Kaupunginhallituksen 26.9.2011 tekemän päätöksen sanamuodosta ei millään tavalla ilmene, että tietokeskukselle olisi annettu valtuudet julistaa virka tarvittaessa uudelleen haettavaksi.

Virantäytön suorittaminen kerralla loppuun on kunnallisen viranhaltijalain tarkoittama pääsääntö, ja uusi hakumenettely on poikkeus tästä pääsäännöstä. Tällöin uuden hakumenettelyn tulee perustua nimenomaan virkasuhteeseen ottamisesta päättävän viranomaisen harkintaan ja perusteltuun päätökseen.

Uusi hakumenettely on tullut kaupunginhallituksen tietoon vasta siinä yhteydessä, kun virkaan ottamisesta on tehty päätös 19.3.2012. Esittelijä on tällöin perustellut uutta hakumenettelyä sillä, että näin toivottiin enemmän hakemuksia, jotka sisältäisivät sekä johtamisen ja hallinnon kokemusta että riittävää näyttöä toimialan kattavasta osaamisesta.

Kaupunginhallitus on antanut valituksen johdosta selityksen. Kaupunginhallituksen 26.9.2011 tietokeskukselle päätöksessään antama kehoitus

viran haettavaksi julistamisesta on kattanut koko virantäyttöprosessin ja näin ollen myös mahdollisen uuden hakumenettelyn osana virantäytön valmistelua. Jos kaupunginhallitus olisi katsonut, ettei valtuutusta julistaa virka uudelleen haettavaksi ollut, se olisi puuttunut asiaan valitessaan Ari Jaakolan virkaan ja käsitellessään Notkolan oikaisuvaatimusta.

Jaakolalle on varattu tilaisuus selityksen antamiseen. Selitystä ei ole annettu.

Notkola on antanut vastaselityksen.

Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu

Korkein hallinto-oikeus on tutkinut asian. Hallinto-oikeuden ja kaupunginhallituksen päätökset kumotaan.

Perustelut

Kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 4 §:n 2 momentin mukaan virkasuhteeseen ottamisesta päättävä viranomainen voi perustellusta syystä päättää hakuajan jatkamisesta, uudesta hakumenettelystä tai virkasuhteen täyttämättä jättämisestä. Uutta hakumenettelyä koskevassa ilmoituksessa on mainittava, otetaanko aikaisemmat hakemukset huomioon.

Asiassa on ratkaistavana, onko tietokeskuksella ollut toimivalta päättää tilasto- ja tietopalvelupäällikön viran uudesta hakumenettelystä.

Helsingin kaupungin tietokeskuksen johtosäännön mukaan osaston päällikön ottaa kaupunginhallitus. Tietokeskuksella ei siten ole ollut toimivaltaa päättää uudesta hakumenettelystä. Asiaa ei ole arvioitava toisin siitäkään huolimatta, että kaupunginhallitus on jälkeen päin ilmoittanut, että kaupunginhallituksen 26.9.2011 tietokeskukselle antama kehoitus tilasto- ja tietopäällikön viran haettavaksi julistamisesta on kattanut koko virantäyttämisen prosessin ja näin ollen myös mahdollisen uuden hakumenettelyn osana virantäytön valmistelua. Hallinto-oikeuden ja kaupunginhallituksen päätökset on kumottava.

Tätä kaikki asianomaiset noudattakoot.

Korkein hallinto-oikeus:

Anne E. Niemi
hallintoneuvos

Alice Guimaraes-Purokoski
hallintoneuvos

Outi Suviranta
hallintoneuvos

Leena Äärilä
hallintoneuvos

Vesa-Pekka Nuotio
hallintoneuvos

Anneli Tulikallio

Asian esittelijä, esitteljäneuvos

Asiaa ratkaistaessa on toimitettu äänestys. Äänestyslausunto ja esittelijän eriävä mielipide ilmenevät päätöksen liitteestä.

LIITE

Äänestyslausunto

Äänestyslausunto

Eri mieltä olleen hallintoneuvos Vesa- Pekka Nuotion äänestyslausunto, johon hallintoneuvos Anne E. Niemi yhtyi:

” Hylkään valituksen. En muuta hallinto-oikeuden päätöksen lopputulosta.

Perustelut

Olen samaa mieltä kuin enemmistö siitä, että tietokeskuksella ei ole ollut toimivaltaa julistaa virkaa uudelleen haettavaksi ottaen huomioon kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 4 §:n 2 momentti ja tietokeskuksen johtosääntö.

Viran täyttämisen valmistelussa on edellä mainitusta syystä menetelty virheellisesti. Asiassa on kuitenkin seuraavaksi arvioitava, onko kaupunginhallituksen päätökset kumottava tämän valmisteluvirheen johdosta.

Kun kaupunginhallitus on päättänyt viran täyttämisestä 19.3.2012, sen on tullut arvioida jo tapahtuneen viran uudelleen haettavaksi julistamisen merkitystä sekä keinoja tapahtuneen korjaamiseksi. Erityisesti tämä on tullut arvioida, kun kaupunginhallitus on 18.6.2012 käsitellyt oikaisuvaatimusta, jossa mainittu seikka oli nimenomaisesti oikaisuvaatimuksen perusteena. Katson, että asian valmistelua on tarkasteltava siltä kannalta, mitä realistisia keinoja kaupunginhallituksella on ollut käytettävissään jo tapahtuneen menettelyn korjaamiseksi, kun se on ratkaissut asian 18.6.2012. Katson, että kaupunginhallitus ei ole menetellyt virheellisesti, kun se on hyväksynyt siihenastisen valmistelun eikä ole esimerkiksi asiassa toimivaltaisena viranomaisena päättänyt julistamaan virkaa uudelleen haettavaksi.

Edellä mainituilla perusteilla ja muuten hallinto-oikeuden päätöksessä mainituilla perusteilla katson, että ei kaupunginhallituksen päätöstä ole syytä kumota virheellisessä järjestyksessä syntyneenä.”

Asian esittelijän esittelijäneuvos Anneli Tulikallion esitys asian ratkaisemiseksi oli samansisältöinen kuin hallintoneuvos Vesa-Pekka Nuotion äänestyslausunto.

Vakuudeksi:

esittelijäneuvos Anneli Tulikallio

Jakelu

Päätös Irma-Leena Notkola, maksutta
Jäljennös Helsingin hallinto-oikeus
✓ Helsingin kaupunginhallitus
Ari Jaakola

PL 1

00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Toimituskirjan jäljennöksen oikeaksi todistaa

Vastaava jaostosihteeri Päivi Koivurova